

ΦΥΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ

Ταξίδεμα πέρασι στὸ Ἅγιο Ὄρος, καὶ γιὰ διασκέδαση, καὶ γιὰ νὰ κοιτάξω κάτι χειρόγραφα. Καὶ σκαλιζοντας μιὰ μέρα σὲ μιὰ βιβλιοθήκη, πήρε τὸ μάτι μου ἕνα δερμάτι χαρτιά τυλιγμένα μέσα σ' ἕνα κεντημένο μαντίλι, μ' ἕνα σταυρὸ ἀπ' ἔξω, καὶ ἀπὸ κάτω γραμμμένο «Φυλλάδες τοῦ Γεροδήμου».

— Τί χαρτιά εἶν' αὐτά; ῥωτῶ τὸν καλόγερο ποῦ με συνόδευε.

— Καὶ γὼ δὲν καλοξέρω, ἀποκρίνεται ὁ καλόγερος. Ἦρθε πρόπερσι ἕνας γέρος ἀπὸ δῶ, καὶ τ' ἀφῆκε. Δὲν ἤθελε νὰ πῆ μήτε ποῦθε ἦρθε μήτε ποῦ πήγαινε. Εἶταν ἀμίλητος καὶ ἀκόντευτος. Εἰήγησε μόνο στὸν Ἡγούμενο πῶς αὐτὰ εἶναι τὰ χειρόγραφα του, καὶ ὅποιος περαστικὸς ἐπιθυμῆι ἄς τὰ διαβάσῃ, καὶ ὅποιος τὰ διαβάσῃ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος καὶ τοῦ ἀρέσουν, μπορεῖ καὶ νὰ τὰ πάρῃ μαζί του σὰ φεύγη.

— Καὶ δὲν τὰ διάβασε κανένας ὡς τώρα;

— Κανένας. Τάρριξε ὁ Ἡγούμενος μιὰ ματιὰ, καὶ μᾶς εἶπε πῶς εἶναι γραμμμένα σὲ βάρβαρη γλῶσσα. Τὰ κοιτάζει καὶ ἕνας καθηγητὴς ποῦ ταξίδευε στὰ μέρη μας τίς προάλλες, καὶ σούφρωσε τὰ φρούδια του καὶ τὰ χεῖλι του σὰν τὸ χορτάτο ποῦ βλέπει ἕνα κομμάτι ξερὸ ψωμί.

— Εἶμαι περιέργως νὰ τὰ δῶ καὶ γὼ, εἶπα τοῦ καλόγερου.

Καὶ κάθησα, καὶ ἄρχισα νὰ διαβάζω. Καὶ βλέποντας ὁ καλόγερος πῶς δὲ μ' ἔπιανε ἀναγούλα καὶ μένα, μόνο διάβαζα καὶ ὄλο διάβαζα, μὲ καλονόχτισε, (εἶτανε βράδυ), καὶ μοῦ εἶπε, σὰν τελειώσω, νὰ κλειδώσω καὶ νὰ φέρω τὸ κλειδί στὸ κελλί του.

Πρέπει νὰ κοντεύανε χαράματα σὰν ξανάδεσα τὰ χαρτιά στὸ πανί. Τὰ πήρα κάτω ἀπὸ τὴν μασκάλη μου, ἔσβυσα τὸ καντήλι, βγήκα, καὶ κλείδωσα τὴν πόρτα. Τρέχω στὸ κελλί καὶ ξυπνῶ τὸν καλόγερο καὶ τοῦ δίνω τὸ κλειδί.

— Τὰ διάβασα ὅλα, τοῦ εἶπα, καὶ εἶναι δικὰ μου. Ὅριστε αὐτὸ τὸ τάλλαρο γιὰ τὴν καλωσύνη σου. Πρέπει τώρα νὰ πάγω στὸν ἀγωγιάτη μου, γιὰ νὰ ξεκινήσω μὲ τὴ θροσιά. Ἔχε γειά, καὶ προσκυνήματα στὸν Ἡγούμενο.

Κ' ἔφυγα μὲ τὰ χαρτιά τοῦ Γεροδήμου μαζί μου. Εἶτανε χτήμα μου, καὶ δὲν μποροῦσε κανένας νὰ μοῦ τὰ πάρῃ. Μὰ οἱ καλόγεροι εἶναι παρᾶξενοι κάποτες, καὶ δὲν ἤθελα ν' ἀρχίσω φιλονεικίες μαζί τους, ἀνίσως καὶ τοὺς περνοῦσε ὑπόψια πῶς κάτι ἔχουν αὐτὰ τὰ χαρτιά. Καβαλίειψα λοιπὸν τάλογο, καὶ ἔφυγα.

Σὰν ἦρθα στὸν τόπο μου, καὶ τὰ ξαναδιάβασα,

καὶ μοναχὸς μου, καὶ μὲ τοὺς φίλους μου, ἀποφάσισα νὰ τὰ δώσω καὶ στὸ Κοινό, τώρα ἕνα μέρος, καὶ ἀργότερα, ἂ θέλῃ ὁ Θεὸς, ὅλα μαζί. Μηγὰρ δὲν εἶχα καὶ τοῦ Γεροδήμου τὴν ἀδεια; Ὅριστε τί ἔγραφε ἀπάνω στὸ ξώφυλλο:

«Αὐτὸ τὸ χειρόγραφο δὲν εἶναι μήτε ἱστορίες, μήτε παραμύθια. Εἶνε καὶ τὰ δύο. Ὅποιος τὸ πρωτοδιάβῃ ὡς τὸ τέλος, εἶναι ὁ κληρονόμος μου. Ἄς τὸ κάμῃ ὅτι θέλει. Ὅποιος τὸ μισοδιάβῃ καὶ πῆ πῶς δὲ βρίσκει μερικὰς ἀλήθειες μέσα σ' αὐτὸ τὸ παραμυθολόγι, καὶ πῶς μερικὰ παραμύθια δὲν εἶνε ἀληθινώτερα καὶ ἀπὸ ἱστορίες, ἄς ἔχῃ τὸ ἀνάθεμα, ἀμήν».

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Πρὶ διαβάσης τίς φυλλάδες μου, εὐλογημένε Χριστιανὲ ποῦ με πήρες στὰ χεῖρια σου, ἴσως θέλεις νὰ ξέρῃς ποὺς εἶταν ὁ Γεροδήμος. Ἄς σοῦ δηγηθῶ λοιπὸν πρώτα πρώτα τὴν ἱστορία μου, σὰν εἰμouvνα μωρὸ παιδί. Ἀπ' αὐτὴ θὰ καταλάβῃς μὲ τί λογῆς ἄθροπο ἐμπλέξες. Θὰ μαντέψῃς, ἂ θέλῃς, τὴν ἱστορία μου σὰ μεγάλωσα. Τὸ παιδί θὰ σοῦ δείξῃ τὸν ἄντρα. Δὲ γνώρισα, καὶ πιστεύω πῶς μήτε τοῦ λόγου σου δὲ γνώρισες, κανέναν ποῦ εἶτανε Γιάννης μικρός, καὶ ἔργεινε Κώστας σὰ μεγάλωσε. Ὅλα μας μεγαλώνουν, τίποτις δὲν ἀλλάζει.

ΦΥΛΛΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΥ

Α'. — Μάνας Γυῖος.

Γεννήθηκα στὸ σπίτι τῆς μάνας μου, σ' ἕνα νησί τῆς Τουρκίας. Εἶταν αὐγὴ, πρώτο λάλημα πετεινοῦ. Τὸ δικὸ μου εἶταν τὸ δεύτερο λάλημα τὴν αὐγὴ ἐκείνη. Ἄκουσα πῶς σὰ μὲ φάσκισε καὶ μὲ κρατοῦσε στὰ χεῖρια τῆς ἡ μαμμῆ, ἔβλεπα τὸ λυχνάρι, καὶ στήλωνα τὰ μάτια μου πρὸς τὸ σῶς. Αὐτὸ δὲ μοῦ φαίνεται καὶ παρᾶξενο. Τὸ παρᾶξενο εἶναι ποῦ σὰ μεγαλώσωμε δὲν ἔχουμε τόση γνώση. Χρόνια καὶ χρόνια μπορεῖ νὰ μὲνῃ ἕνας λαὸς στὸ σκοτάδι, καὶ μιὰ σπῖθα νὰ δῆ, σφαλνὰ τὰ μάτια του. Καὶ ἄλλοι στον ποῦ τῖναζε τὴ σπῖθα στὴ μέση! Τὸν τρῶν ὀλοζώντανο, τὸ θεομπαίχτη.

Ὁ πατέρας μου ἔπαθε κείνο ποῦ παθαίνουν

